

Vrije Universiteitsblad

Maandelijke
mededelingen

Orgaan van de
Vereniging voor Hoger Onderwijs op Gereformeerden grondslag
Keizersgracht 166, Amsterdam-C

Redactie-Commissie

Prof. Dr F. W. Grosheide - Mr G. H. A. Grosheide - Prof. Dr D. Nauta - B. Faber
Stukken voor de Redactie te zenden aan: B. Faber - Keizersgracht 166 - Amsterdam

Wat levert het op?

De vraag, die als hoofd boven dit artikel staat, ontmoeten wij in het leven telkens weer. Onder een of anderen vorm komt zij dag op dag op ons af. Vooral in handel en bedrijf betreft het een uiterst gewichtige kwestie. Met een bevredigende beantwoording van die vraag zijn veelal grote belangen gemoeid.

De vraag heeft op haar tijd en in haar orde een goeden zin. Het zou niet juist zijn, er als zodanig kwaad van te zeggen. Soms gebeurt het evenwel, dat men dezelfde vraag ontijdig of buiten de goede orde naar voren brengt. Dat is het geval, wanneer men haar als maatstaf wil gebruiken ter beoordeling van verschijnselen op enig gebied van geestelijken en zedelijken aard. Alleen dan zou het zin hebben, zo wordt het voorgesteld, met een of andere zaak zich bezig te houden of voor een of ander doel actie te voeren, indien er een directen tastbaar profijt voor onszelf aan is verbonden. De waarde van het verschijnsel hangt af van de winst, die het mij in den schoot werpt.

Geen wonder dat ook ten aanzien van de Vrije Universiteit een dergelijke ervaring wordt opgedaan. De werkers in de propaganda voor onze stichting kunnen er van meespreken. Er zijn er, die zich op een afstand houden en die weigeren toe te treden als lid of contribuant. Voor het geld, dat men bijdraagt, ontvangt men immers niets terug. Wat heeft nu een gewoon mens in het leven van elken dag aan de Vrije Universiteit, die ergens ver weg, in Amsterdam, gevestigd moet zijn? Brengt zij mij enige bate toe? Of — want niet enkel aan stoffelijk profijt behoeft gedacht te worden — is zij wellicht in staat kleur en glans bij te zetten aan mijn leven? Wordt mijn leven er door op hoger niveau gebracht?

Ook in de critiek, die soms op de Vrije Universiteit

geoefend wordt, laat een soortgelijke stem zich beluisteren. Zij moet toegeven, dat er in het wetenschappelijk bedrijf aan de Universiteit iets gaande is. Hoogleraren doen onderzoekingen en laten geschriften verschijnen. Natuurlijk worden er door studenten examens afgelegd, in groeiend aantal zelfs. Geleerde proefschriften zien het licht. Maar het constateren van dit een en ander stemt nog allerminst tot tevredenheid. Of is het niet waar, dat wij altijd nog in een andere richting onze verwachtingen gespannen hadden? Vlak bij ons, in onze gewone practijk, in onzen moeizamen strijd op maatschappelijk en politiek erf hadden wij gehoopt de tastbare resultaten te zien. In werkelijkheid is er echter zo weinig van terecht gekomen. De leerlingen van de Universiteit, die echte steun en leiding bieden, moeten haast overal met een lantaarn gezocht worden.

Wij hebben hier te maken met een vraag van twijfel en teleurstelling. Het spreekt vanzelf, dat daardoor aan de belangstelling en liefde voor de Vrije Universiteit afbreuk wordt gedaan. Ook al zit misschien de opzet om dit de bereiken er niet achter, onwillekeurig is dat toch het gevolg. De mensen, bij wie deze vraag leeft, sluiten zich niet aan; of indien zij lid of begunstiger zijn, blijven zij het alleen onder zekere reserve en zonder warm enthousiasme.

Hoe daarom te denken over een dergelijke vraag? Zij moet, geloof ik, ten opzichte van onze Universiteit, evenals in het algemeen ten opzichte van elke actie op geestelijk terrein, als een onjuiste vraagstelling afgevoerd worden.

Op het niveau, waar wij hier verkeren, moet een vraag van geheel anderen aard overheersen. De vraag naar profijt of voordeel moet met kracht

Slot op blz. 2178 onderaan